

MUUTOKSIA RIPULIEPIDEMIAPAKETTIIN (F-VirEpid)

Virusgastroenteriittiepidemioiden selvittämiseen suunniteltu tutkimuspaketti **F-VirEpid** sisältää elektronimikroskopiatutkimuksen sekä PCR-tutkimukset kaliki- ja astrovirusten osoittamiseksi. Paketin ensisijainen tarkoitus on varmistaa epidemian selvittelyn kannalta olennainen eli riittävän monen näytteen tutkiminen. Ruuhkatilanteissa noudatetaan vuoden 2003 alusta alkaen ripuli-epidemiapakettitutkimuksissa seuraavaa käytäntöä:

- Kalikivirus-PCR tehdään kaikista näytteistä.
- EM-tutkimus voidaan korvata harkinnan mukaan esim. ruuhkatilanteissa adeno- ja rotaviruksen antigeeninosoitustestillä. Kaliki-positiivisissa näytteissä EM-tutkimus voidaan jättää tekemättä.
- Astrovirus-PCR ei sisälly pakettiin automaattisesti, vaan se tehdään harkitusti epidemiatilanteen antaessa siihen aiheita.
- Tutkimuspaketin hinta peritään aina alkavalta viideltä näytteeltä.
- Paketin osatutkimuksia (myös astrovirus-PCR) voidaan pyytää myös erikseen.

RIPULIEPIDEMIA, SUORA OSOITUS

Lyhenne	F-VirEpid
Osatutkimukset	Kalikivirus, RNA-osoitus, F-CaliNhO (KL nro 1823) Ripulivirukset, EM-osoitus, F-VirEM (KL nro 4459) Astrovirus, RNA-osoitus, F-AstrNhO (KL nro 1817) Tutkimuksia voi pyytää myös erikseen.
Tiedustelut	Virologian osasto puh. (09) 191 26506
Lähet	Virustutkimuslähete tai epidemia-ilmoituskaavakkeen kopio.
Indikaatiot	Ripuliepidemiat sairaaloissa, laitoksissa tai yhteiskunnassa. Kyseeseen tulevat usein ruoan tai veden välityksellä leviävät epidemiat. Pikkulapsiin rajoittuvat ripulitaudit on syytä ensisijaisesti tutkia vain rota- ja adenovirusten suhteen (F-VirEM).
Huom!	Päivystysaikana saatavana on rota- ja adenovirusten antigeeninosoitustestit (F-RotaAg ja F-AdenAg).
Näyte	Epidemiatilanteessa on tärkeää saada mahdollisimman tuoret ripulivaiheen ulostenäytteet useammasta potilaasta. Näyte (>1 ml) otetaan sellaisenaan tiiviiseen purkkiin; hyvä ripulinäyte muotoutuu astian mukaan. Näytteet voidaan säilyttää jääkaapissa muutaman päivän ajan näytteiden keräysvaiheessa ja toimittaa yhtenä lähetyksenä.

- Menetelmä** Näytteistä eristetään RNA ja tehdään kaliki- (tarvittaessa myös astro) RT-PCR-tutkimus. Ellei aiheuttaja löydy PCR-menetelmällä, näytteet tutkitaan elektroni-mikroskopiolla ja/tai niille tehdään rota- sekä adenovirusten antigeenin-osoitustesti.
- Tulokset** EM- ja antigeeninosoitustulokset muutaman työpäivän aikana, PCR-tulokset kahden viikon kuluessa.
- Tulkinta** Positiivinen löydös elektronimikroskopiassa tai antigeeninosoitustestissä merkitsee syy-yhteyttä tautiin rota- ja adenovirusten osalta. Kaliki- ja astrovirusten suhteen negatiivinen EM-tulos ei ole poissulkeva, näille viruksille PCR on ensisijainen menetelmä. Useamman henkilön positiivinen näyte on varmin osoitus epidemian aiheuttajasta.
- Huom!** Tutkimuspaketin hinnalla voidaan lähettää 5 näytettä. Suuremmissa näytemäärissä hinta peritään aina alkavalta viideltä näytteeltä. Laajoissa epidemioissa pidätämme oikeuden tutkia vain epidemian selvittelyn kannalta riittävän määrän näytteitä.

Kimmo Linnavuori
erikoislääkäri
Virologian osasto

Maija Lappalainen
osastonylilääkäri
Virologian osasto

Martti Vaara
vastuualuejohtaja
Kl. mikrobiologian vastuualue